

Új távcsövet kapott az ELTE

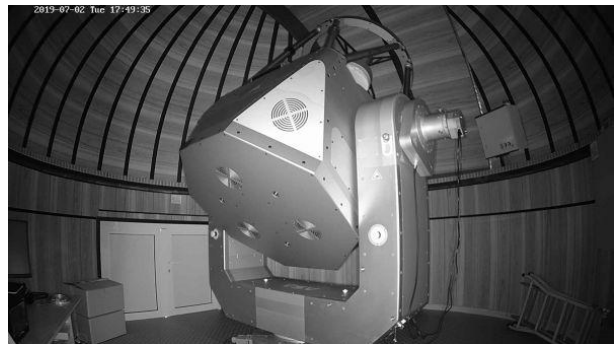

Új, minden eddiginél pontosabb mérésekre alkalmas távcső került az ELTE Gothard Asztrofizikai Observatóriumba: a műszerrel a Hold felszínéről és a távoli csillagok jellemzőiről kapható részletesebb kép.

Június folyamán érkeztek meg a Gothard Asztrofizikai Observatóriumba a GINOP-2.3.2-15-2016-0003 (Kozmikus hatások és kockázatok) támogatású kutatási program műszerei. A program keretében a Holdba csapódó meteorok rövid (20–30 ms idejű) felvillanásait keresik majd a kutatók. Az új ASA AZ800 távcsővel a későbbiekben – a meglévő Shelyak eShel spektrográf csatlakoztatásával – a csillagok légkörének és mozgásának szinképét is vizsgálhatják. Ezeket a megfigyeléseket jelenleg egy 50 centiméteres műszerrel végzik, a nagyobb távcsövön azonban a háromszor halványabb csillagok is elérhetőek lesznek, még nagyobb pontosság mellett.

A új távcső Nasmyth-típusú fénymenetének köszönhetően a megfigyelés fő műszerei a tartóvillán foglalnak helyet, ami nagy fokú stabilitást biztosít. A műszerek között a harmadlagos tükör elfordításával 10 másodperc alatt lehet váltani a platform átszerelése nélkül. A távcsőtől nem messze egy

külső égboltkamera és egy időjárásállomás figyeli az aktuális körülményeket. A távcső működési tartományától különböző körülmények – például szél, páratartalom, túl fényessé váló pirkadat – észlelése esetén a kupolát bezárja és az észlelést megállítja. A műszer működés közben belső kamerával figyelhető meg, így biztosítva a távolról irányítható, mégis teljesen felügyelt rendszert.

A műszerrel elkészültek az első „first light” mérések, amelyek célja a mechanikai működés ellenőrzése, az optikai és képképző elemek finomhangolása, a teljesítmény meghatározása, a képképző és adatkezelési rutinok kialakítása volt. A mérések igazolták a műszeregyüttes nagy teljesítőképességét. Az új ASA AZ800 távcső azimutális szerelésű, négy platformos, két platformon derotált műszer, amelyre egy 25 milliméteres képátlójú Photometrics Prime 95B gyors képképző kamera és egy griz szűrőrendszerrel ellátott FLI nagy térbeli felbontású képképző kamera került.

Forrás: <https://sg.hu/cikkek/tudomany/137226/uj-tavcsövet-kapott-az-elte>

Válogatta: Berke Barnabásné